

**SAMEN VAN GRONINGEN
EEN STAD MAKEN
WAARIN IEDEREEN TELT**

**GRONINGER
ARMOEDEPACT**

Van goed bedoelen

PETER VERSCHUREN
Wethouder Sociale Zaken

naar beter doen

Het voorbeeld kwam in het gesprek met de scholen. Een kind verscheen al dagenlang in dezelfde vieze kleren. Vanuit de school werd thuis eens poolshoogte genomen, en wat bleek?

Het gezin was afgesloten van water en kon daardoor de kleding niet wassen.

Hoe voorkomen we dergelijke praktijken in het Groningen van 2007? Hoe zorgen we ervoor dat onze verontwaardiging erover omgezet wordt van goede bedoelingen naar effectieve actie? Een antwoord op die vraag ligt nu vóór u.

De afgelopen maanden heb ik een rondgang gemaakt langs tientallen organisaties die allemaal geconfronteerd worden met armoede en sociale uitsluiting. Uitgangspunt voor de gesprekken was de overtuiging dat we het als gemeente niet allemaal zelf kunnen, en dat we het ook niet alleen hóéven te doen. En dat bleek te kloppen. Vrijwel elke organisatie erkent

het armoedeprobleem en wil aangesproken worden op de vraag welke bijdrage zij kan leveren om de situatie te verbeteren.

De gesprekken konden daardoor een serie concrete afspraken opleveren die op 6 september 2007 vastgelegd worden in het Groninger Armoedepact. Ik ben daar heel blij mee, al besef ik terdege dat we ze vervolgens nog wel moeten nakomen.

Toch is de eerste winst al binnen: de gesprekken hebben over en weer voor duidelijkheid gezorgd en een stevige basis gelegd voor échte samenwerking, in het belang van de mensen die nu aan de zijlijn staan.

Voor mij is het Groninger Armoedepact een middel om armoede en sociale uitsluiting aan te pakken, een symbool voor de werkwijze waarin we als gemeente méér en méér samen met anderen grote problemen aanpakken en een startpunt voor het intensiveren van onze inspanningen om iederéén de kans te bieden op een goed leven.

Op naar een stad waarin álle mensen meetellen en meedoen!

ryst
pannekoekbesta
eieren
boterhamzakje
vuilniszakken
flessen drink
koffie
thee
pot jam
choco-past
hagelslag
ontbijtthee
mayonaisse

Op naar een stad waarin iedereen meetelt en meedoet	6
Thema 1 Tegengaan van stille armoede en het niet-gebruik van regelingen	12
Goed voorbeeld: verhaal MJD	14
Thema 2 Verbeteren informatievoorziening aan maatschappelijke organisaties	16
Goed voorbeeld: verhaal GKB	18
Thema 3 Voorkomen van schulden en extra ondersteuning bij schuldproblemen	20
Goed voorbeeld: verhaal Humanitas afdeling Stad	22
Thema 4 Stimuleren van maatschappelijke participatie van kwetsbare groepen	24
Goede voorbeelden: verhaal Jeugdsportfonds en Stichting Leergeld Groningen	28
Thema 5 Organiseren van activiteiten voor kwetsbare groepen	30
Goede voorbeelden: verhaal Voedselbank en initiatief GVAV- Rapiditas	34
Adreslijst	36
Aantekeningen	38

Op naar een stad waarin iedereen meetelt en meedoet

Armoedebestrijding

'Van Groningen een stad maken waarin iedereen telt'. Dat is de opdracht die het Groninger college van B&W zichzelf gegeven heeft. Groningen wil een sterke en solidaire stad zijn, waarin alle Stadgers actief deelnemen aan de samenleving en waarin geen plaats is voor armoede. Om aan deze opdracht uitvoering te geven, heeft het college op verschillende beleidsterreinen ambities geformuleerd en acties in gang gezet. Op één terrein zoomen we hier in: de armoedebestrijding. Van echt meetellen en meedoen in de samenleving, kan immers geen sprake zijn als je alle energie nodig hebt om te overleven. Armoede is hierbij breder dan een gebrek aan geld.

Het is óók een gebrek aan toegang tot voorzieningen en het niet meedoen in onze samenleving.

'Uitsluiting uitgesloten'

In december 2006 presenteerde het college de nota 'Uitsluiting uitgesloten'. Hierin worden kaders gesteld voor de verdere ontwikkeling van het armoedebeleid in Groningen. Het beleid kent drie speerpunten met daarbij verschillende maatregelen, die intussen in gang zijn gezet.

- 1 Uitbreiding van de schuldhulpverlening.
Er is onder andere een convenant afgesloten met de woningcorporaties, de capaciteit voor budgetbeheer is verruimd en er is voorlichting ontwikkeld voor scholieren.
- 2 Vol gas geven bij het aanpakken van het niet-gebruik van inkomensvoorzieningen. Een nieuw initiatief hierbij was de campagne waarin samen met de MJD vele mensen zijn benaderd die ondanks een laag inkomen geen zorgtoeslag ontvangen.
- 3 Actief de dialoog aangaan met alle instanties die zich in Groningen inzetten voor het bestrijden van armoede en sociale uitsluiting.

Inmiddels hebben we als gemeente al de nodige maatregelen genomen en initiatieven ontplooid. Zo hebben we enkele bezuinigingen op de bijzondere bijstand teruggedraaid. Daarnaast ontvingen ouderen, chronisch zieken en gehandicapten met een minimuminkomen eind 2006 een eenmalige uitkering van 250 euro. Verder hebben we besloten om de voorwaarden voor de langdurigheidstoelage te versoepelen en tot het instellen van een 'witgoedregeling'. Wie langer dan vijf jaar een inkomen op het minimumniveau heeft, kan voortaan eenvoudig een vergoeding krijgen voor de aanschaf van een wasmachine, koelkast, tv of kooktoestel als de oude het begeeft.

Dialogo met maatschappelijke organisaties

Het derde speerpunt, het aangaan van de dialoog met betrokken instanties, heeft het afgelopen half jaar vorm gekregen in gesprekken die we hebben gevoerd met in totaal 45 maatschappelijke organisaties. Vooraf was aan de organisaties gevraagd niet alleen beleidsmakers aan tafel te zetten, maar ook medewerkers die in de dagelijkse praktijk met armoede te maken hebben.

In de gesprekken stelden we twee hoofdvragen centraal:

- 'Wat merkt u van armoede en sociale uitsluiting en welke barrières staan een effectieve aanpak in de weg?'
- 'Wat zou uw organisatie nog méér kunnen doen om de armoede aan te pakken, en wat hebt u daarvoor nodig?'

De échte ervaringsdeskundigen, de mensen die zich met weinig geld moeten zien te redden, kwamen in drie gesprekken aan het woord: in het overleg met de cliëntenraad, op een goedbezochte cliëntenavond en op een koffieochtend in Beijum. Een lijst van de gesprekspartners is als bijlage opgenomen.

Zicht op armoedeproblemen

Vrijwel alle maatschappelijke organisaties waarmee we gesproken hebben, komen in contact met groepen burgers die problemen van armoede en sociale uitsluiting kennen. Vaak wordt bijvoorbeeld geconstateerd dat de maatschappelijke deelname van kinderen uit minimagezinnen beperkt is, doordat er geen geld is voor sportactiviteiten of leuke activiteiten tijdens de vakantie. De organisaties merken hierbij overigens

op dat veel kinderen ook onvoldoende door hun ouders worden gestimuleerd. Bij ouderen is vaak sprake van 'stille armoede'. Ze zijn door geldgebrek niet in staat om deel te nemen aan sociale activiteiten. Bovendien schamen zij zich vaak om een beroep te doen op de regelingen die er voor hen zijn. Groepen allochtonen weten vaak de weg niet naar maatschappelijke organisaties die hen financieel kunnen helpen. Of ze vinden de weg zo ingewikkeld dat ze afhaken. Veel dak- en thuislozen en gebruikers van de Voedselbank krijgen niet elke dag een warme maaltijd.

Bouwstenen voor het Groninger Armoedepact

Om kort te gaan, de gesprekken hebben een schat aan praktijkinformatie opgeleverd. Tal van knelpunten zijn de revue gepasseerd en de gesprekspartners hebben over en weer duidelijkheid verkregen over elkaars mogelijkheden en werkwijze. Maar bovenal, en daar ging het vooral om, hebben de gesprekken geleid tot een groot aantal concrete afspraken om samen wezenlijke stappen vooruit te zetten in de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting.

Deze afspraken vormen samen het Groninger Armoedepact. Een gezamenlijk offensief van maatschappelijke organisaties in de stad die armoede en sociale uitsluiting te lijf willen gaan. Op 6 september 2007 wordt het Groninger Armoedepact formeel bekrachtigd. Overigens is het Groninger Armoedepact na 6 september niet in brons gegoten: ook daarna kunnen en zullen er nog ideeën worden ontwikkeld en nieuwe afspraken gemaakt. Bovendien gaan we in 2008 kritisch kijken naar wat er van de afspraken terecht is gekomen. Het Groninger Armoedepact is daarom eerder een begindocument dan een slotakkoord.

Het Armoedepact is een 'levend' document dat we in de komende periode verder willen uitbreiden. We nodigen maatschappelijke organisaties die goede ideeën hebben om armoede te bestrijden graag uit om met ons én met elkaar in gesprek te gaan. Als gemeente willen we onder meer nog in gesprek gaan met de nutsbedrijven. Het aantal afspraken in het Armoedepact zal dus zeker toenemen.

Vijf kernthema's

De afspraken in het Armoedepact zijn gegroepeerd in vijf kernthema's. Deze kwamen in onze gesprekken met de maatschappelijke organisaties duidelijk naar voren als de meest belangrijke en/of de meest dringende. Maatschappelijke organisaties en wij als gemeente hebben de ambitie om op deze thema's gezamenlijk flinke vooruitgang te boeken.

1. Tegengaan van stille armoede en het niet-gebruik van regelingen.
2. Verbeteren informatievoorziening aan maatschappelijke organisaties.
3. Voorkomen van schulden en extra ondersteuning bij schuldproblemen.
4. Stimuleren van maatschappelijke participatie van kwetsbare groepen.
5. Organiseren van activiteiten voor kwetsbare groepen.

Tegengaan stille armoede en het niet-gebruik van regelingen

Volgens vrijwel alle maatschappelijke organisaties weten veel klanten niet goed welke (inkomensondersteunende) regelingen er zijn en welke voorzieningen er zijn om deel te nemen aan maatschappelijke activiteiten. Ze geven aan dat hun klanten vaak ook niet goed weten waar zij hiervoor terecht kunnen. Sommige klanten vinden de drempel naar de gemeente te hoog. In dit Armoedepact maken we als gemeente samen met de maatschappelijke organisaties afspraken om het aanvraagproces dichterbij de rechthebbenden te organiseren en uit te laten voeren door die organisaties waar zij al een relatie mee hebben.

Verbeteren informatievoorziening aan maatschappelijke organisaties

Veel maatschappelijke organisaties zouden graag hun klanten (beter) willen informeren over participatie en (inkomensondersteunde) regelingen, maar hun eigen kennis daarover is (te) beperkt. In dit Armoedepact zeggen verschillende organisaties toe dat ze actief een signalerende en informerende rol voor hun klanten gaan spelen. Als gemeente leveren we een forse extra inspanning om deze organisaties goed en op tijd te informeren.

Voorkomen van schulden en extra ondersteuning bij schuldproblemen

De maatschappelijke organisaties komen regelmatig mensen tegen met zware financiële problemen. Lang niet altijd doen deze mensen een beroep op schuldhulpverlening. Wanneer zij daar wel een beroep op doen, vinden ze het vaak moeilijk om aan de voorwaarden te voldoen. Ook wordt de begeleiding die vanuit de gemeente geboden kan worden, soms als te gering ervaren. In dit Armoedepact hebben we als gemeente samen met maatschappelijke organisaties afspraken gemaakt om schulden zo veel mogelijk te voorkomen, bijvoorbeeld door de financiële administratie van (kwetsbare) groepen op orde te brengen. Er zijn ook afspraken gemaakt om samen met de klanten de financiële situatie inzichtelijk te maken, zodat zij een effectiever beroep kunnen doen op schuldhulpverlening. Ten slotte is er veel aandacht voor voorlichting over schuldhulpverlening, samen met of in aanvulling op de plannen die in het kader van de gemeentelijke nota 'Uitsluiting uitgesloten' al worden uitgevoerd.

Stimuleren van maatschappelijke participatie van kwetsbare groepen

Veel maatschappelijke organisaties constateren dat er in Groningen mensen zijn die niet 'meedoen' aan de samenleving. Zo zijn er kinderen die niet sporten en geen muzieklessen volgen. Ook zijn er mensen die graag iets willen doen in hun wijk, maar daarvoor te veel drempels ervaren. In het Armoedepact zijn daarom afspraken gemaakt om mensen de mogelijkheid te bieden om actief te worden. Stichting Leergeld en het Jeugdsportfonds bieden financiële ondersteuning om activiteiten voor kinderen mogelijk te maken, waarbij duurzame participatie wordt geborgd door de inzet van intermediairs. Veel afspraken zijn dan ook gericht op het aanmelden en begeleiden van jongeren binnen een sportvereniging of andere club.

WERK ALS BESTRIJDING VAN DE ARMOEDE

Natuurlijk, de belangrijkste vorm van armoedebestrijding is het zorgen voor volwaardige en goed betaalde banen. Toch is daar in het Armoedepact relatief weinig aandacht voor. Als gemeente hebben we onze inzet op werk vastgelegd in ons re-integratiebeleid, dat uitgewerkt is in beleidnota's als 'Werken, meedoen, erbij horen', 'Niemand aan de kant' en 'Kleur de arbeidsmarkt'. In het Armoedepact willen we als gemeente samen met maatschappelijke organisaties er voor zorgen dat mensen deel kunnen nemen aan onze samenleving. Het wegnemen van financiële drempels is daar één (zij het belangrijk) onderdeel van. Maar ook andere belemmeringen die maatschappelijke deelname in de weg staan, horen daarbij. Daarom bevat het Armoedepact ook maatregelen die gericht zijn op activering en participatie.

Organiseren van activiteiten voor kwetsbare groepen

Sommige maatschappelijke organisaties benoemen behoeften van hun klanten, terwijl andere organisaties aanbieden in deze behoeften te voorzien. Peuterspeelzalen bijvoorbeeld merkten op dat er veel kinderen zijn die nooit een dagje uit gaan, terwijl kerken graag een bedrag beschikbaar willen stellen om wensen van kinderen in vervulling te laten gaan. In dit Armoedepact zijn een aantal bijzondere samenwerkingsverbanden opgenomen, die alle uitgaan van de kracht van de verbinding. De afspraken die maatschappelijke organisaties onderling gemaakt hebben, maken duidelijk hoezeer zij zich willen inspannen om de maatschappelijke deelname van alle inwoners te verbeteren.

Wat gaat dit pact opleveren?

De komende periode gaan we als gemeente samen met maatschappelijke organisaties hard aan de slag met de gemaakte afspraken. Uiteraard is dit geen vrijblijvende zaak; alle partijen willen dat hun inspanningen resultaat hebben. Armoedebestrijding laat zich echter moeilijk uitdrukken in cijfers. Toch hebben we onszelf doelen gesteld. We zijn pas tevreden als het Armoedepact het volgende oplevert.

- Meer mensen profiteren van de voorzieningen en regelingen die er voor hen zijn. Zo krijgen zij een beter perspectief om de regie van hun eigen leven ter hand te nemen en te houden.
- Meer mensen die in een achterstandssituatie verkeren, doen mee in de samenleving.
- Meer ouderen doen actief mee zonder dat zij financiële belemmeringen ondervinden.
- Meer kwetsbare mensen in onze stad ontvangen ondersteuning en zorg.
- Het aantal mensen met problematische schulden neemt af.
- Het aantal vrijwilligers neemt toe.

- Er zijn meer verbindingen tussen maatschappelijke organisaties die werken met dezelfde doelgroepen of dezelfde thema's. Ze weten elkaar te vinden en versterken elkaar.
- Dienstverleners werken beter samen. Ze worden niet gehinderd door bureaucratische belemmeringen.
- De gemeente biedt een optimale informatievoorziening aan professionals van maatschappelijke organisaties en burgers in de stad over inkomensondersteunende maatregelen.
- Er zijn goede verbindingen tussen maatschappelijke organisaties en Stichting Leergeld en het Jeugdsportfonds. Hierdoor blijven minder kinderen die opgroeien in een achterstandssituatie aan de zijlijn staan. Ze doen bijvoorbeeld mee aan sportactiviteiten of krijgen muziekles. Ze ontplooiën zich.

Regelmatig maken we met elkaar de balans op. Over een jaar gaan we als gemeente samen met de maatschappelijke organisaties alle afspraken evalueren. Harde cijfers over de opbrengsten van het Armoedepact zullen moeilijk te geven zijn.

Voor nieuwe initiatieven in de stad Groningen (Jeugdsportfonds en Leergeld) is het effect eenvoudiger aan te tonen dan voor bestaande (inkomsondersteunende) regelingen. In de komende periode houden we alle betrokkenen via een nieuwsbrief zo exact mogelijk op de hoogte van de afspraken en resultaten die hieruit voortkomen. Waar het kan in concrete cijfers, waar het niet kan in kwalitatieve resultaten.

MEER INFORMATIE

Meer informatie over het Armoedepact en over andere onderdelen van het armoedebeleid vindt u op: [gemeente.groningen.nl/werk en inkomen>armoedebestrijding](http://gemeente.groningen.nl/werk-en-inkomen/armoedebestrijding).

Het armoedepact

De afspraken op een rij

Wij, de ondertekenaars van het Groninger Armoedepact 2007, spreken af dat we intensief gaan samenwerken bij het signaleren van armoede en sociale uitsluiting, en bij het gericht verwijzen van mensen naar de juiste hulpverleningsinstellingen.

Naast deze algemene afspraak leggen wij ons ook vast op de volgende, per thema gebundelde specifieke afspraken.

Tegengaan van stille armoede en het niet-gebruik van regelingen

**Informeren, verwijzen,
stimuleren en ondersteunen**

De afspraken

- Raad van Kerken Groningen en het Evangelisch Contact Groningen realiseren vóór 1 januari 2008 drie wijkgerichte steunpunten in Centrum-Oost, Zuid en Beijum-Oost en Lewenborg met als doelen:
  - het signaleren van 'pijnpunten' op het terrein van sociale-zekerheidswetgeving;
  - het verwijzen van mensen naar de juiste hulpverleningsinstelling.
- Stichting MJD Groningen levert een actieve bijdrage aan het tegengaan van het niet-gebruik van gemeentelijke inkomensondersteunende maatregelen door aparte spreekuren te organiseren waar aanvraagformulieren kunnen worden ingevuld.
- Gemeente Groningen (dienst SOZawe) zorgt ervoor dat consulenten wijzen op de mogelijkheid om toeslagen aan te vragen en verwijzen klanten door naar instanties die daarbij kunnen helpen.

- Zorgbelang Groningen informeert de gemeente Groningen over de signalen, die zij ontvangt over het probleem van het onverzekerd zijn. Gemeente Groningen zal hierover in een later stadium in gesprek gaan met Zorgbelang Groningen.
- Stichting Jeugdgezondheidszorg Groningen zet zich actief in om de Stadspas te promoten onder zijn doelgroep.
- Stichting Jeugdgezondheidszorg Groningen zet zich in om de verkoop en de verstrekking van tweedehands kleding en meubels onder de aandacht te brengen bij zijn doelgroep.
- Het Cluster Openbare Basisscholen (zie adreslijst) gaat ouders helpen bij het invullen van aanvraagformulieren TOS (tegemoetkoming ouderbijdrage schoolfonds). Ze wijzen ouders actief op deze tegemoetkoming (bijvoorbeeld in de communicatiemiddelen naar ouders). De gemeente Groningen neemt zich voor om hierover ook met andere scholen in contact te treden.

Gemeente Groningen onderzoekt jaarlijks welke ouders met een Wwb-uitkering geen gebruik maken van de TOS. De gemeente brengt deze gezinnen via een flyer op de hoogte van hun recht op deze tegemoetkoming. Ouders met kinderen op één van bovenstaande basisscholen kunnen deze aanvraag door de school laten verzorgen.

- Stedelijk Overleg Ouderenbonden Groningen (SOOG), een samenwerkingsverband tussen ANBO, KBO en PCOB, is in principe bereid om binnen dit Armoedepact samen te werken met andere partijen. SOOG kan ondersteuning verlenen bij het aanvragen van inkomensondersteunende maatregelen, zoals zorgtoeslag, woontoeslag, kwijtschelding gemeentelijke belastingen, bijzondere bijstand, collectieve ziektekostenverzekering en eenmalige uitkeringen voor minima. Verder kan SOOG helpen bij het invullen van belastingformulieren.
- Gemeente Groningen erkent de consultants van MEE Groningen als professionele gegevensverstrekker voor de aanvraag van bijzondere bijstand. MEE Groningen levert, wanneer een cliënt van MEE bijzondere bijstand aanvraagt, zorgvuldig en compleet de gevraagde gegevens aan.
- FNV en aangesloten vakbonden bieden jaarlijks in de maanden februari en maart op het Werkplein (locatie Eendrachtskade) ondersteuning aan bij het invullen van de formulieren voor de inkomstenbelasting en voor de aanvraag van kwijtschelding van gemeentelijke belasting.

MJD

Mensen die weinig geld hebben, praten daar vaak liever niet over. Stille armoede is ook in Groningen een groeiend probleem. Veel mensen die recht hebben op ondersteunende regelingen, laten geld liggen. Ze willen niet hun hand ophouden of weten niet van het bestaan van deze regelingen. MJD draagt voor de kwetsbaarste groepen in de samenleving concrete oplossingen aan.

Maatschappelijk-Juridische Dienstverlening (MJD)

actief tegen stille armoede

De MJD is actief tegen stille armoede. In de eerste plaats via de sociaal raadslieden, die wijkbewoners helpen uit te zoeken op welke voorzieningen, toeslagen en subsidies zij recht hebben. Voor mensen die verdwalen in het woud van regels en formulieren, is dit een uitkomst die hen honderden euro's kan opleveren. De sociaal raadslieden zijn bereikbaar via de inloopsprekuren in de wijken, waar ook de algemeen maatschappelijk werkers van de MJD beschikbaar zijn.

De inloopsprekuren staan open voor alle inwoners van Groningen. De hulp die zij hier kunnen krijgen loopt uiteen van het invullen van een formulier tot gesprekken en begeleiding om een oplossing te zoeken voor financiële of andere problemen.

Om stille armoede te kunnen aanpakken, is het ook van groot belang om in contact te komen met mensen die niet uit zichzelf hulp zoeken. Het signaleren van armoede is een samenspel van het jeugd- en jongerenwerk, het buurtmaatschappelijk werk, het ouderenadvieswerk, de medewerkers van het Zorgteam en het team van Basiszorg in de Buurt. Na het signaleren volgt zo nodig hulpverlening, die kan variëren van intensieve begeleiding tot hulp bij het op orde brengen van de administratie. Voor dat laatste heeft de MJD vrijwilligers opgeleid van het project 'Meedoen', zodat het mes aan twee kanten snijdt. Ook de andere vrijwilligersprojecten van de MJD zijn erop gericht mensen actief bij de samenleving te betrekken en hun zelfredzaamheid te vergroten. Beide aspecten zijn belangrijk bij het aanpakken van stille armoede.

De MJD werkt nauw samen met externe partners. Zo is er een samenwerkingsverband met de Groningse Kredietbank in de projecten 'Grip op geld' en 'Let's talk about money', cursussen budgetbeheer voor uitkeringsgerechtigden. Vooral jongeren komen vaker in de financiële problemen. Daarnaast heeft de MJD begin 2007 samen met de dienst SOZAWE campagne gevoerd voor het aanvragen van zorg- en huurtoeslag, onder het motto 'Da's makkelijk verdiend!' Bovendien is de MJD nauw betrokken bij de Stichting Leergeld, die financiële hulp biedt aan schoolgaande kinderen.

2

Verbeteren informatievoorziening aan maatschappelijke organisaties

Workshops, nieuwsbrieven en apart telefoonnummer intermediairs

De afspraken

- Gemeente Groningen geeft twee keer per jaar workshops aan maatschappelijke organisaties over wetgeving op het gebied van sociale zekerheid. Ook is de gemeente Groningen bereid om hierover, op verzoek van bepaalde doelgroepen, gericht informatie te verstrekken. Daarnaast stuurt de Gemeente Groningen vier keer per jaar een nieuwsbrief aan de maatschappelijke organisaties met daarin relevante ontwikkelingen op het gebied van sociale zekerheid (Wwb). Ten slotte stelt de gemeente Groningen een apart telefoonnummer in voor de maatschappelijke organisaties.

Humanitas afdeling Stad neemt actief deel aan de workshops die de gemeente organiseert, met als doel kennisuitwisseling en informatieoverdracht. Ook levert Humanitas een inhoudelijke bijdrage aan de nieuwsbrieven voor maatschappelijke organisaties. Zorgbelang Groningen zet zich ook actief in om de workshops inhoudelijk vorm te geven.

- Gemeente Groningen verstrekt informatie en geeft trainingen aan de vertrouwenspersonen van Stichting De Noordelijke Voedselbank (regio Stad Groningen). Onderwerpen hierbij zijn geld, gezondheid en sociaal netwerk.
- Gemeente Groningen (GKB) actualiseert de Schuldenwijzer.
- Stichting Islamitisch Centrum Groningen stelt ruimte ter beschikking voor twee themabijeenkomsten per jaar en nodigt zijn leden uit om deze bij te wonen. De bijeenkomsten kunnen gaan over:
  - kwijtschelding van gemeentelijke belasting en aangifte inkomstenbelasting;
  - huur- en zorgtoeslag /bijzondere bijstand;
  - educatie (opleidingen) en participatie;
  - mogelijkheden voor uitkeringsgerechtigden en niet-uitkeringsgerechtigden.

Gemeente Groningen geeft informatie over de producten van de dienst SOZawe en de sociale zekerheid tijdens deze themabijeenkomsten. De inzet is afhankelijk van de (inhoudelijke) behoefte. Daarnaast gaat de gemeente mensen uit de islamitische gemeenschap hierover trainen zodat zij binnen hun eigen gemeenschap kennis kunnen overdragen.

Tot slot stelt Stichting Islamitisch Centrum Groningen faciliteiten beschikbaar voor het spreekuur van andere maatschappelijke organisaties (bijvoorbeeld Stichting MJD). Dit draagt bij aan een optimale dienstverlening aan de bezoekers van het Islamitisch Centrum. Gemeente Groningen vraagt maatschappelijke organisaties of zij het spreekuur in het Islamitisch Centrum Groningen willen verzorgen.

- Moskee Eyüp Sultan stelt ruimte ter beschikking voor twee themabijeenkomsten per jaar en nodigt zijn leden uit om deze bij te wonen. De bijeenkomsten kunnen gaan over:
  - kwijtschelding van gemeentelijke belasting en aangifte inkomstenbelasting;
  - huur- en zorgtoeslag / bijzondere bijstand;
  - educatie (opleidingen) en participatie;
  - mogelijkheden voor uitkeringsgerechtigden en niet-uitkeringsgerechtigden.

Gemeente Groningen geeft informatie over de producten van de dienst SOZawe en de sociale zekerheid tijdens deze themabijeenkomsten. De inzet is afhankelijk van de (inhoudelijke) behoefte. Daarnaast gaat de gemeente mensen uit de islamitische gemeenschap hierover trainen zodat zij binnen hun eigen gemeenschap kennis kunnen overdragen.

Tot slot stelt Moskee Eyüp Sultan faciliteiten beschikbaar voor het spreekuur van andere maatschappelijke organisaties (bijvoorbeeld Stichting MJD). Dit draagt bij aan een optimale dienstverlening aan de bezoekers van de Moskee. De gemeente vraagt maatschappelijke organisaties of zij het spreekuur in de Moskee Eyüp Sultan willen verzorgen.

- Gemeente Groningen (HVD-GGD) heeft VETC-ers (Voorlichting in de Eigen Taal en Cultuur) in dienst die zo nodig een brug slaan tussen burgers en instellingen.

Groningse

Niet kunnen rondkomen van je inkomen of grote schulden hebben, is een vervelende situatie. Geld maakt dan misschien niet gelukkig; het is vaak wel een voorwaarde om mee te kunnen doen met de samenleving. Het aantal huishoudens met problematische schulden neemt nog steeds toe. Daarom is binnen de schuldhulpverlening aandacht voor preventie van het grootste belang.

Groningse Kredietbank

Kredietbank **helpt ook schulden voorkomen**

De Groningse Kredietbank (GKB), onderdeel van de dienst Sociale Zaken en Werk van de gemeente Groningen, is een sociale bank. Het verschil met een gewone bank is dat de GKB geen winst hoeft te maken. De GKB verstrekt verantwoorde leningen tot 25.000 euro aan mensen met een laag inkomen. Verder biedt de GKB ondersteuning aan mensen die in financiële problemen zijn geraakt, met producten als budgetbeheer en schuldregelingen. De GKB kan ook de geldzaken regelen voor mensen met beperkingen.

De GKB helpt ook graag bij het voorkomen van financiële problemen. Hiervoor is een team aangesteld dat activiteiten, methodieken en materialen ontwikkelt om schulden te voorkomen (schuldpreventie). De preventieactiviteiten richten zich zowel op intermediairs als op (potentiële) klanten van de GKB. Uitgangspunt is dat de schuldpreventie laagdrempelig, dicht bij huis, gevarieerd en doelgroepgericht moet zijn. De klant moet bewust worden gemaakt van zijn eigen handelen, waardoor hij zijn zelfredzaamheid vergroot. De GKB ondersteunt daarbij.

Stadgers kunnen bij de GKB bijvoorbeeld de cursus 'Rondkomen kun je leren' volgen.

Waar mogelijk werkt de GKB samen met andere maatschappelijke organisaties, zoals de MJD en Humanitas, en met scholen zoals het Noorderpoortcollege.

3

Voorkomen van schulden en extra ondersteuning bij schuldproblemen

Preventie en voorlichting

De afspraken

- Raad van Kerken Groningen en het Evangelisch Contact Groningen gaan actief jongeren werven die gemotiveerd en geschikt zijn om bij jongeren de problematiek van schulden, schuldhulpverlening en goed budgetbeheer onder de aandacht te brengen. Evangelisch Contact Groningen traint vervolgens deze jongeren.
  - Stichting De Noordelijke Voedselbank (regio Stad Groningen) levert een nog nader te bepalen aantal vrijwilligers die als vertrouwenspersoon optreden en die in deze rol cliënten doorverwijzen naar de juiste (hulp)verleninginstelling.
  - Humanitas afdeling Stad gaat klanten van de GKB actief ondersteunen bij het aanleveren van gegevens die bijvoorbeeld nodig zijn bij de aanvraag van een schuldsanering.
  - Gemeente Groningen (GKB) verwijst klanten die niet in staat zijn om aan de voorwaarden van het aanleveren van stukken te voldoen, bij de aanvraag van een schuldsanering, door naar Humanitas afdeling Stad.
  - Gemeente Groningen ondersteunt het project Thuisadministratie van Humanitas afdeling Stad voor 2008 en 2009 met 50.000 euro per jaar (incidenteel). Hierdoor kan Humanitas afdeling Stad een extra betaalde kracht in dienst nemen die als taak heeft om een structurele aanwas van vrijwilligers te realiseren. Hierdoor kunnen capaciteitsproblemen worden verholpen. Voor 2010 en 2011 heeft de gemeente het voornemen om deze kracht incidenteel te ondersteunen.
- Humanitas afdeling Stad en Stichting TerWille verkennen de mogelijkheden om samen te werken op het terrein van financiën en/of thuisadministratie. Gemeente Groningen brengt hiervoor Stichting TerWille in contact met Humanitas afdeling Stad.
- MEE Groningen en Humanitas afdeling Stad ontwikkelen, in overleg met Gemeente Groningen (GKB), de 'financiële strippenkaart'. Deze strippenkaart is bedoeld om problematische schulden van mensen met een beperking te voorkomen.
  - MEE Groningen organiseert de cursus 'Omgaan met geld' voor mensen uit de doelgroep van MEE. Deze cursus is afgestemd met de GKB. Gemeente Groningen attendeert haar klanten met een beperking op deze cursus.

Humanitas afdeling Stad

Steeds meer mensen, ook in de stad Groningen, komen in de financiële problemen. Schulden worden alleen maar groter als de mensen geen zicht hebben op hun financiële inkomsten en uitgaven. Humanitas ondersteunt mensen met een laag inkomen bij het op orde brengen van hun thuisadministratie.

Project Thuisadministratie Humanitas

brengt inkomsten en uitgaven in beeld

De werkgroep Thuisadministratie van Humanitas bestaat uit een groot aantal ervaren en getrainde vrijwilligers. Zij bieden ondersteuning aan mensen die (tijdelijk) moeite hebben met de eigen (financiële) administratie. Ze helpen bij het op orde brengen en houden van de administratie, het invullen van formulieren en het afstemmen van inkomsten en uitgaven. De vrijwilligers komen hiervoor bij de mensen thuis langs. De ondersteuning kan kortdurend, maar ook voor langere periode zijn.

Belangrijk is dat hulpvragers zelf verantwoordelijk blijven voor de eigen administratie en de keuzes die worden gemaakt. De vrijwilligers nemen niet over, zij bieden ondersteuning. De hulpvrager moet dan ook zelf kunnen tekenen voor financiële handelingen. Thuisadministratie moet worden gezien als een mogelijkheid om de eigen financiële administratie weer zelf te beheren. Het vrijwilligerswerk vormt hierbij een versterking van de kracht van de hulpvrager. Er kan hierbij samengewerkt worden met de professionele hulpverlening. Over en weer worden mensen naar elkaar verwezen om zo de hulpvrager de beste ondersteuning te kunnen bieden.

Dankzij het Armoedepact krijgt de Thuisadministratie van Humanitas een extra impuls, waardoor zij niet alleen de wachtlijsten kan wegwerken, maar ook meer activiteiten op het gebied van preventie en voorlichting op zich kan nemen. Zo kan zij een nog grotere bijdrage leveren aan het voorkomen van grote (financiële) problemen.

4

Stimuleren van maatschappelijke participatie van kwetsbare groepen

De afspraken

- Stichting Huis ondersteunt de jongeren (18-25 jaar) die in haar voorzieningen verblijven bij hun sportdeelname, om te voorkomen dat ze uitvallen. Gemeente Groningen neemt contact op met sportorganisaties om te bevorderen dat deze jongeren ook aan sportactiviteiten kunnen deelnemen. Hierbij zal zoveel mogelijk bij bestaande voorzieningen worden aangehaakt.
- Gemeente Groningen onderzoekt de mogelijkheden om bijstand in natura te verstrekken, onder andere aan de doelgroep van Stichting Huis en komt vóór 1 januari 2008 met een voorstel.
- Stichting MJD Groningen gaat via de inzet van seniorenbanen en Meedoen-plekken een bijdrage leveren aan armoedebestrijding, het stimuleren van maatschappelijke participatie en aan het versterken van de sociale samenhang in de wijk. Gemeente Groningen brengt hiervoor een nader te bepalen aantal seniorenbanen onder bij Stichting MJD.

De mensen die op deze plekken worden ingezet gaan onder andere huisbezoeken afleggen, waarin ze knelpunten signaleren en mensen begeleiden naar de juiste hulpverleningsinstelling.

Andere taken van deze mensen kunnen zijn:

- het ondersteunen van Stichting Leergeld in samenwerking met het Jeugdportfonds;
- het verzorgen van een spreekuur in de Moskee Eyüp Sultan en in het Islamitisch Centrum Groningen;
- het geven van seniorenvoorlichting bij intramurale zorgaanbieders;
- hulp bij het invullen van (belasting)formulieren en het aanvragen van toeslagen;
- nog vast te stellen diensten (binnen het jeugd- en jongerenwerk en het minderhedenwerk).

Het totaal aantal in te zetten mensen wordt bepaald in overleg met de betrokken maatschappelijke organisaties.

- De Gemeente Groningen levert een aantal seniorenbanen aan Humanitas afdeling Stad. Deze banen worden ingezet met als doel een bijdrage te leveren aan:
  - het bevorderen van de maatschappelijke participatie;
  - het versterken van de sociale samenhang in de wijk;
  - het bestrijden van armoede en sociale uitsluiting.
- Stichting Toevluchtsoord wil drie seniorenbanen ter beschikking stellen en invullen. De hoofdtaak van deze medewerkers is het ondersteunen en activeren van vrouwen die ondersteuning ontvangen van Stichting Toevluchtsoord. Stichting Toevluchtsoord geeft de voorkeur aan vrouwelijke kandidaten.

- Stichting MJD Groningen zet zich in voor het realiseren van participatiebanen, waarvan in ieder geval een deel wordt ingezet bij het project Thuisadministratie van Humanitas afdeling Stad. De nieuwe medewerkers worden opgeleid via de cursus 'Orde in de paperassen' van Stichting MJD. Door deze uitbreiding van de capaciteit, kunnen wachtlijsten worden weggewerkt. Gemeente Groningen ondersteunt het project Thuisadministratie van Humanitas afdeling Stad door een deel van de participatiebanen bij Stichting MJD voor dit project in te zetten.
- Zorgbelang Groningen wil graag een aantal seniorenbanen invullen. Gemeente Groningen bespreekt in een later stadium het aantal en de invulling van deze seniorenbanen.
- De Borg Zorg, Thuiszorg Groningen en Stichting Toevluchtsoord willen intermediair en doorverwijzer zijn voor het Jeugdportfonds en Stichting Leergeld. Thuiszorg Groningen wijst binnen haar organisatie hiervoor een vast aanspreekpunt aan.

Het Cluster Openbare Basisscholen en Multicultureel Vrouwen centrum Jasmijn willen ook intermediair zijn voor het Jeugdportfonds en doorverwijzer voor Stichting Leergeld.

Daarnaast ondersteunt het Leger des Heils de activiteiten van het Jeugdportfonds en Stichting Leergeld, door op te treden als intermediaire organisatie. De gezins- en kindercoaches begeleiden het kind actief gedurende het deelnemen aan (sport)activiteiten. Ten slotte wil Stichting Jeugdgezondheidszorg Groningen intermediair en verwijzer zijn. De Stichting wijst hiervoor zo spoedig mogelijk een vast aanspreekpunt aan.

Gemeente Groningen (SOZAWE en HVD-GGD) legt contacten tussen Stichting Leergeld, het Jeugdportfonds, de intermediairs van het Leger des Heils, Cluster Openbare Basisscholen, Stichting Jeugdgezondheidszorg Groningen, Stichting Toevluchtsoord, Multicultureel Vrouwen centrum Jasmijn, de Borg Zorg en Thuiszorg Groningen.

Deze maatschappelijke organisaties wonen in het najaar van 2007 een informatiebijeenkomst van Stichting Leergeld en het Jeugdportfonds bij, met als doel kennisoverdracht en informatie uitwisseling.

Gemeente Groningen (dienst SOZAWE) handelt de aanvragen bijzondere bijstand volgens een nieuw werkproces af. De afhandelingstermijn is hierdoor aanzienlijk verkort, waardoor op korte termijn uitsluitel kan worden gegeven of een intermediair/verwijzer wel of niet een aanvraag moet indienen bij Stichting Leergeld of het Jeugdportfonds.

- Gemeente Groningen is via de Jeugdgezondheidsmedewerkers van de HVD-GGD Groningen intermediair voor het Kinderfonds Armoede en Gezondheid.
- De gemeente Groningen draagt via het GGD-programma Geschoolde Zorg, op een outreachende manier bij aan de participatie van de basisschooljeugd en hun ouders in prioriteitswijken.

- Het Cluster Openbare Basisscholen stimuleert, motiveert en ondersteunt kinderen van minder draagkrachtige ouders om deel te nemen aan (sport)activiteiten. De gemeente Groningen neemt zich voor om hierover ook met andere scholen in contact te treden.
- Stichting Stiel gaat in het kader van het project Meedoen samen met Gemeente Groningen (dienst SOZAWE) meer mensen met een Wwb-uitkering activeren tot vrijwilliger in de wijk, om sociale uitsluiting tegen te gaan en deze mensen vaardigheden op te laten doen.
- Centrum voor Ontwikkeling en Pedagogische activiteiten (COP) signaleert en verwijst ouders van peuters naar een specifieke extra activiteit voor peuters, die valt onder de Stadjerspas. Gemeente Groningen probeert een extra Stadjerspas-activiteit te organiseren voor minder draagkrachtige ouders die met hun peuter een dagje uit willen.
- Stichting Toevluchtsoord biedt alle vrouwen die van haar hulpverlening ontvangen, het TVO-sociale

re-integratietraject aan (project Meedoen). Dit project heeft Stichting Toevluchtsoord samen met Gemeente Groningen (dienst SOZAWE) opgezet. UWV gaat volledige medewerking verlenen op die gebieden waarin het bevoegd is en heeft hiervoor een contactpersoon aangewezen.

- Gemeente Groningen (dienst SOZAWE) gaat onderzoeken of er mogelijkheden zijn om een computer beschikbaar te stellen aan kinderen van minder draagkrachtige ouders.
- Stichting De Keerkring geeft meer bekendheid aan het LETS-systeem door extra publiciteit te zoeken. De Stichting wil daarnaast Stadjers in een sociaal isolement laten participeren in het netwerk van De Keerkring. De Stichting inventariseert verder welke activiteiten er zijn voor mensen in een sociaal isolement en welke activiteiten wellicht voor deze doelgroep ontwikkeld kunnen worden. Gemeente Groningen stimuleert het opbouwwerk om ervaringen uit te wisselen met Stichting De Keerkring met als inzet mensen, die in een sociaal

isolement verkeren, door te verwijzen naar De Keerkring. De gemeente stelt daarnaast eenmalig 10.000 euro beschikbaar om het LETS-systeem meer onder de aandacht te brengen van mensen die in een sociaal isolement verkeren.

Jeugdsportfonds

Jeugdsportfonds **laat alle kinderen sporten**

Alle kinderen moeten kunnen sporten. Dat is het motto van het Jeugdsportfonds. Sporten bevordert de eigendunk en het zelfvertrouwen bij kinderen. En het kind beleeft natuurlijk ook gewoon plezier. Ook de maatschappij is erbij gebaat dat alle kinderen kunnen sporten. Zo doen ze mee in de maatschappij en het voorkomt overlast.

Het Jeugdsportfonds biedt kinderen van financieel minder draagkrachtige ouders de kans om te gaan sporten, zodat zij zich positief kunnen ontwikkelen. De inzet van het Jeugdsportfonds is snel, efficiënt, laagdrempelig en niet-bureaucratisch. Op het Jeugdsportfonds kan pas een beroep worden gedaan als andere financieringsmogelijkheden ontbreken of zijn uitgeput. De bijdrage is maximaal 225 euro per kind per jaar.

De lokale Jeugdsportfondsen besteden uitsluitend geld aan erkende sporten. De activiteit moet vallen onder het begrip sportbeoefening. Als erkende sporten gelden in ieder geval alle door het noc*nsf erkende sporten. Daarnaast komen activiteiten in aanmerking die voldoen aan het criterium 'in samenspel met anderen bewegen', bijvoorbeeld ballet of dansen.

Ouders, kinderen en sportclubs kunnen niet rechtstreeks een beroep doen op het Jeugdsportfonds. De kinderen worden aangemeld door erkende intermediairs: iedereen die professioneel betrokken is bij de scholing, opvoeding en begeleiding van kinderen. Bijvoorbeeld jeugdhulpverleners (bijvoorbeeld van Bureau Jeugdzorg), leerkrachten, medewerkers van welzijnsinstellingen en sportbuurtwerkers. Het Jeugdsportfonds betaalt voor de aangemelde kinderen een lidmaatschap van een sportvereniging of sportartikelen. De intermediair houdt contact met het sportende kind, om erop toe te zien dat hij of zij daadwerkelijk en voor langere tijd deelneemt aan de sportactiviteit.

Stichting Leergeld Groningen

Stichting Leergeld Groningen houdt kinderen bij de les

In steeds meer gezinnen is het niet haalbaar om de kinderen mee te laten doen met sportclubs of muzieklés. Zelfs de kosten die school met zich meebrengt, zoals schoolmateriaal en schoolkamp, zijn voor steeds meer mensen niet op te brengen. Soms kunnen deze gezinnen geen beroep doen op de bijstand, of pas achteraf. Zij kunnen echter wel rekenen op de steun van Stichting Leergeld Groningen.

Leergeld Nederland is een landelijke organisatie met lokale stichtingen. Deze stichtingen verlenen steun aan schoolgaande kinderen van 4 tot 18 jaar die vanwege armoede onvoldoende kunnen deelnemen aan schoolse en buitenschoolse activiteiten. Zo wil Leergeld Nederland voorkomen dat kinderen geïsoleerd raken en frustraties opbouwen over een samenleving waaraan ze niet mogen meedoen. Nu meedoen is straks meetellen.

Stichting Leergeld Groningen richt zich op ouders of verzorgers van kinderen in Groningen met een laag inkomen. In eerste instantie verwijst de stichting de ouders naar de wettelijke voorzieningen, zoals bijzondere bijstand, tegemoetkoming studiekosten of een andere regeling. De stichting springt bij als de ouders hun kosten niet of gedeeltelijk vergoed krijgen of pas op een later tijdstip.

Stichting Leergeld Groningen biedt hulp in de vorm van een financiële bijdrage. Als een gezin bijvoorbeeld een aanvraag doet om een kind te laten sporten of naar muzieklés te laten gaan, wordt de contributie direct overgemaakt naar de sportvereniging of muziekschool. Daarnaast geeft de stichting voorlichting over andere beschikbare voorzieningen. Ook kan de stichting bemiddelen tussen ouders en hulpverlenende instanties.

Stichting Leergeld Groningen is het laatste vangnet als kinderen dreigen buiten de boot te vallen. De stichting werkt met vrijwilligers die op huisbezoek komen. Samen met de ouders of verzorgers bekijken zij wat de mogelijkheden zijn en bieden hulp bij het invullen van formulieren. Omdat de vrijwilligers vaak uit dezelfde situatie komen als de aanvrager, zijn ze vertrouwde gesprekspartners.

5

Organiseren van activiteiten voor kwetsbare groepen

Faciliteiten en middelen ter beschikking stellen en verbindingen tussen maatschappelijke organisaties leggen

De afspraken

- Raad van Kerken Groningen en Evangelisch Contact Groningen stellen jaarlijks 1.000 euro beschikbaar voor de actie 'Doe een wens', die wordt gehouden in de maand mei. Raad van Kerken Groningen en Evangelisch Contact Groningen bepalen zelf de voorwaarden en regels van deze actie.
- De woningcorporaties in de stad betalen drie jaar lang gezamenlijk de huurkosten van het nieuwe pand van Stichting De Noordelijke Voedselbank (regio Stad Groningen) aan de Oosterhamrikkade 119.
- Stichting De Noordelijke Voedselbank (regio Stad Groningen) stelt in dit nieuwe pand een geschikte ruimte ter beschikking voor het geven van trainingen en voorlichting (bijvoorbeeld over gezondheid, geld en sociale zekerheid) en voor andere activiteiten (bijlessen, computerfaciliteiten en kookmiddagen) voor de doelgroep. Verder stelt de Stichting

een ruimte ter beschikking voor het uitstellen van kleding. De ruimte wordt ingericht en op peil gehouden door het Nationaal Kruisleger.

Stichting Mamamini stelt kleding beschikbaar aan Stichting De Noordelijke Voedselbank (regio Stad Groningen), als laagdrempelige voorziening voor de doelgroep van de Voedselbank. Dit experiment wordt minstens één keer per jaar geëvalueerd.

Nationaal Kruisleger zoekt kleding uit en verstrekt deze aan Stichting De Noordelijke Voedselbank (regio Stad Groningen), voor de laagdrempelige voorziening voor klanten van de Voedselbank. Nationaal Kruisleger houdt de collectie één keer per maand op peil.

Gemeente Groningen zal met de drie betrokken maatschappelijke instellingen (Stichting De Noordelijke Voedselbank (regio Stad Groningen), Stichting Mamamini en het Nationaal Kruisleger) in oktober nader bespreken onder welke voorwaarden de kledingvoorziening bij de Voedselbank zal worden uitgevoerd.

- Gemeente Groningen stelt 20.000 euro beschikbaar aan Stichting De Noordelijke Voedselbank (regio Stad Groningen) voor het ondersteunen van haar klanten (sociale activering). Hiervan mag 10.000 euro worden besteed aan verhuis- en inrichtingskosten.
- Leger des Heils stelt ruimte en een nog nader te bepalen aantal vrijwilligers ter beschikking voor het realiseren van een warme maaltijdvoorziening voor circa 150 dak- en thuislozen in de stad.

- Gemeente Groningen legt contact met scholen in het (middelbaar) beroepsonderwijs, met als vraag of zij een maaltijdvoorziening voor 150 personen kunnen verzorgen voor de dak- en thuislozenopvang van Leger des Heils.
  - Nationaal Kruisleger verstrekt noodhulp aan probleemgezinnen door het rondbrengen van voedselpakketten. Gemeente Groningen vraagt Stichting De Noordelijke Voedselbank (regio Stad Groningen) om hiervoor ongeveer 30 voedselpakketten per jaar samen te stellen en deze te verstrekken aan het Nationaal Kruisleger.
  - GVAV-Rapiditas wil kinderen van minder draagkrachtige ouders kosteloos laten voetballen in verenigingsverband. De gemeente is bereid hiervoor een incidentele subsidie (voor één jaar) te verstrekken. Het project zal tijdig worden geëvalueerd.
  - Gemeente Groningen vraagt bestaande vechtsportverenigingen en Bslim mee te werken aan het realiseren van een vechtsportvereniging per 1 januari 2008 in de wijk Vinkhuizen. De gemeente biedt via een incidentele subsidie ondersteuning in de opstartfase.
- Stichting Stiel ondersteunt binnen haar bestaande budget dit initiatief van de gemeente. De Stichting stimuleert de deelname van probleemkinderen aan deze vereniging en probeert de ouders bij deze vereniging te betrekken, met als doel een langdurige deelname van het kind aan deze activiteit.
- COP laat aan de gemeente Groningen weten voor welke locatie(s) een lunchmogelijkheid voor peuters het meest noodzakelijk is. COP zorgt binnen haar bestaande

budget zowel voor een geschikte ruimte als voor de benodigde faciliteiten. Het Alfa College verzorgt een extra lunchmogelijkheid voor peuters van het COP.

- Gemeente Groningen vraagt verschillende maatschappelijke organisaties, waaronder COP, om een jaarlijkse ruilbeurs te organiseren voor tweedehands kleding en speelgoed. COP levert binnen haar bestaande budget een organisatorische bijdrage.
- Zorgbelang Groningen onderzoekt de ontwikkeling van extra activiteiten voor de groep mensen met een GGZ achtergrond in het kader van 'Veur Mekander' (bureau voor vriendschap en contacten).
- De Borg Zorg richt een eetpunt op voor ouderen, mantelzorgers en andere kwetsbare mensen in de Schilderswijk en Kostverloren. Door middel van

gezamenlijke maaltijden in de wijk kunnen ouderen, mantelzorgers en mensen met een beperking elkaar ontmoeten en een verantwoorde warme maaltijd nuttigen. Gemeente Groningen wil De Borg Zorg financieel ondersteunen door een eenmalige startsubsidie te verstrekken, vooral voor de aanvangskosten.

- Stichting TerWille is bereid, wanneer hieraan behoefte is, een trainings- en coachingsprogramma op te stellen voor een buddysysteem.

Voedselbank

Voedselbank voorziet in levensbehoeften

De kracht en de kwaliteit van de Groninger samenleving worden bepaald door de onderlinge betrokkenheid van de Stadgers. Sociaal gezien is het niet aanvaardbaar dat mensen buiten de samenleving staan, economisch gezien is het niet verantwoord. Stichting De Noordelijke Voedselbank, regio stad Groningen, is eind 2004 opgericht nadat gebleken was dat ook in Groningen veel gezinnen op en onder de armoedegrens leefden.

De Voedselbank zamelt levensmiddelen in en stelt deze gratis ter beschikking aan huishoudens die onvoldoende in hun levensbehoefte kunnen voorzien. Het eten is onder meer afkomstig van bedrijven, waarvoor het goedkoper is het voedsel te schenken dan het te vernietigen. De Voedselbank verstrekt maaltijden aan 200 tot 300 arme gezinnen in de stad Groningen.

De Stadse Voedselbank heeft tot nu toe alleen iets aan de factor honger kunnen doen, maar de ze streeft ernaar zich ook te richten op andere armoedefactoren. Het nieuwe onderkomen aan de Oosterhamrikkade maakt dat mogelijk. Binnenkort biedt de Voedselbank naast voedselpakketten ook een kledingaanbod aan.

Ook wil de Voedselbank de participatie van de klanten in de samenleving verbeteren. Het is de bedoeling dat de voorlichting over en contacten met diverse instanties verbeterd worden, zodat klanten beter, sneller en gemakkelijker er de weg naartoe kunnen vinden. Medewerkers van deze instanties zouden op uitgiftemomenten spreekuren kunnen houden. Ook kunnen kookochtenden of -middagen worden georganiseerd. Participatie komt ook tot uitdrukking in zorg voor elkaar. Daarom kunnen klanten via een prikbord elkaar hun diensten aanbieden.

GVAV-Rapiditas

GVAV-Rapiditas neemt initiatief in 'Sportief perspectief'

Sportvereniging GVAV-Rapiditas wil iets doen aan het relatief hoge percentage mensen in onze stad dat onder de armoedegrens leeft. Het bestuur van de club heeft een uniek plan bedacht om mensen in verenigingsverband te laten sporten en hen daarmee weer perspectieven te bieden.

GVAV-Rapiditas is gehuisvest op sportpark Kardingse en is in omvang de grootste voetbalvereniging in Noord-Nederland. In 2003 is GVAV gestart met een integratie- en participatieproject voor allochtonen. Dit project telt ruim zeventig deelnemers en is zeer succesvol verlopen en nu ook toepasbaar bij andere sportverenigingen in Nederland. De EU heeft het project onlangs gekwalificeerd als 'beste integratieproject van Nederland'.

Het idee is om maximaal 25 personen uit de doelgroep (jong en ouder) gratis te laten voetballen bij GVAV-Rapiditas. Hier staat tegenover dat zij (of bij kinderen: hun ouders/verzorgers) zich in deze periode gaan inzetten als vrijwilliger bij de club. Dat kan bijvoorbeeld zijn als elftalleider, trainer, scheidsrechter, grensrechter, onderhoudsmedewerker, kantine-medewerker of lid van de

activiteitencommissie. Daarnaast ontwerpt GVAV-Rapiditas een weerbaarheidstraining voor alle deelnemers.

Het mes snijdt aan meerdere kanten. Kinderen kunnen (weer) deelnemen aan een verenigingsport, met alle gunstige effecten die daarbij horen. Volwassenen komen weer dichterbij de samenleving te staan, waardoor ze uit hun isolement raken. De voetbalclub kan meer vrijwilligers in dienst nemen.

Na één jaar wordt de pilot geëvalueerd. Is het project een succes, dan zou het ook toegepast kunnen worden bij andere sportverenigingen in de stad.

Adreslijst

- **ACLO/ Right to Play**

Blauwborgje 16, 9747 AC, Groningen (050) 363 46 41
secretaris@aclosport.nl www.aclosport.nl

- **Alfa College**

Dierenriemstraat 1, 9742 AA, Groningen (050) 529 01 77
info@alfa-college.nl www.alfa-college.nl

- **Clëntenraad SOZAWÉ**

Postbus 1275, 9701 BJ, Groningen (050) 367 52 02
info@clëntenraadgroningen.nl www.clëntenraadgroningen.nl

- **Centrum voor Ontwikkeling**

- **Pedagogische activiteiten Groningen (COP)**

H.W. Mesdagstraat 72-A, 9718 HN, Groningen (050) 312 43 25
info@cop-groningen.nl www.cop-groningen.nl

- **Evangelisch Contact Groningen**

Wibenaheerd 355-A, 9736 NA, Groningen (050) 549 77 54
snieder@agape.nl

- **FNV en aangesloten vakbonden**

Leonard Springerlaan 23, 9700 CE, Groningen (050) 363 11 83
i.vonpickartz@bg.fnv.nl www.fnvbondgenoten.nl

- **Ouder en Kind Centrum Beijum**

Emingaheerd 8-A, 9736 GA, Groningen (050) 312 43 25
info@cop-groningen.nl www.cop-groningen.nl

- **Stichting Huis**

H. Colleniusstraat 18, 9718 KT, Groningen (050) 599 14 20
info@stichtinghuis.nl www.stichtinghuis.nl

- **Humanitas, Afdeling Stad**

A-Kerkhof ZZ 22, 9711 JB, Groningen (050) 312 60 00
Groningen@humanitas.nl, www.humanitas.nl/afdeling/groningen

- **Multicultureel Vrouwencentrum Jasmijn**

Floresstraat 2-1, 9715 HS, Groningen (050) 573 33 19
info@jasmijn.info www.jasmijn.info

- **Stichting Jeugdgezondheidszorg Groningen**

Laan Corpus den Hoorn 104, 9700 CB, Groningen (050) 524 16 36
jgz@thuiszorg-groningen.nl www.thuiszorggroningen.nl

- **Jeugdsportfonds**

Postbus 274, 9700 AG, Groningen Groningen@jeugdportfonds.nl www.jeugdportfonds.nl

- **Bureau Jeugdzorg**

Waterloolaan 1, 9701 BE, Groningen (050) 523 93 50
info@bjzgroningen.nl www.bjzgroningen.nl

- **Stichting De Keerkring**

Postbus 712, 9700 AS, Groningen (050) 589 08 97
info@dekeerkring.nl www.dekeerkring-groningen.nl

- **Werkgemeenschap Predikanten**

Overwinningsplein 1, 9728 GP, Groningen (050) 525 21 72
info@immanuelkerk.nl www.immanuelkerkgroningen.nl

- **Stichting Leergeld**

Postbus 1575, 9701 BN, Groningen (050) 575 73 40
leergeldgroningen@live.nl www.leergeld.nl

- **Leger des Heils**

Kwinkenplein 10-A, 9712 GZ, Groningen (050) 317 26 70
info.cwzn@legerdesheils.nl www.legerdesheils.nl

- **Stichting Mamamini**

Noorderbinnensingel 100, 9712 XJ, Groningen (050) 313 22 00
info@mamamini.nl www.mamamini.nl

- **MEE Groningen**

Koeriersterweg 26A, 9727 AC, Groningen (050) 5274500
tca@groningen.nl www.meegroningen.nl

- **Stichting MJD**

Herman Colleniusstraat 18, 9718 KT, Groningen (050) 312 61 23
info@mjd.nl www.mjd.nl

- **Stichting Islamitisch Centrum Groningen**

Park Selwerd 1, 9741 PJ, Groningen (050) 577 52 34
info@moskeegroningen.nl www.moskeegroningen.nl

- **Moskee Eyüp Sultan**

Korreweg 200, 9715 AM, Groningen (06) 216 551 73

- **Nationaal Kruisleger**

Nieuwe Boteringestraat 73, 9712 PK, Groningen (050) 318 15 20
nationaalkruisleger@planet.nl www.nationaalkruisleger.nl

- **Raad van Kerken Groningen**

van Brakelplein 11-A, 9726 HB, Groningen (050) 314 50 03
lofgroni@hetnet.nl

- **Stichting Stiel**

Munnekeholm 4, 9701 CA, Groningen
info@stiel.nl (050) 368 18 88
www.stiel.nl

- **TerWille, Stichting Christelijke Verslavingszorg Noord Nederland**

Davidstraat 29, 9701 BL, Groningen
hulpverlening@terwille.nl (050) 311 62 26
www.terwille.nl

- **Stichting Toevluchtsoord**

Martiniekerkhof 11, 9712 JG, Groningen
toevluchtsoord@tvonoord.nl (050) 318 07 41
www.thuisgeweld.nl

- **Verslavingszorg Noord Nederland**

Canadalaan 1, 9728 EA, Groningen
preventie-groningen@vnn.nl (050) 364 89 00
www.vnn.nl

- **Stichting De Noordelijke Voedselbank,**

regio Stad Groningen

Oosterhamrikkade 119, 9713 KC, Groningen
voedselbank-groningen@home.nl (06) 224 415 02
www.voedselbank-groningen.nl

- **Zorgbelang Groningen**

Hoendiep 95, 9718 TE, Groningen
info@zorgbelang-groningen.nl (050) 571 39 99
www.zorgbelang-groningen.nl

- **De Huismeesters**

Friessestraatweg 18, 9700 AM, Groningen
info@dehuismeesters.nl (050) 365 71 71
www.dehuismeesters.nl

- **Christelijke Woningstichting Patrimonium**

Peizerweg 136, 9700 AX, Groningen
info@patrimonium-groningen.nl (050) 529 99 99
www.patrimonium-groningen.nl

- **Nijestee**

Antillenstraat 9, 9700 AK, Groningen
info@nijestee.nl (050) 853 35 33
www.nijestee.nl

- **Woonstade**

Postbus 70120, 9704 AC, Groningen
info@woonstade.nl (050) 553 16 50
www.woonstade.nl

- **IN**

Gedempte Zuiderdiep 22, 9711 HG, Groningen
info@in-groningen.nl (050) 369 36 93
www.in-groningen.nl

- **De Borg Zorg**

Queridolaan 5, 9721 SZ, Groningen
info@deborgzorg.nl (050) 369 21 30
www.deborgzorg.nl

- **Thuiszorg Groningen**

Laan Corpus den Hoorn 104, 9728 JR, Groningen
stad@thuiszorg-groningen.nl (050) 524 12 41
www.thuiszorggroningen.nl

- **Stedelijk Overleg Ouderenbonden Groningen (SOOG)**

Een samenwerkingsverband tussen ANBO, KBO en PCOB

Siersteenlaan 420-2, 9743 ES, Groningen
soog@planet.nl (050) 579 04 66
www.seniorenstad.groningen.nl

- **GVAV Rapiditas**

Berlageweg 110, 9731 LK, Groningen
secretaris@gvav.nl (050) 541 05 64
www.gvav.nl

- **C.v.v. Oranje Nassau Groningen, afdeling G-voetbal**

Weidbloemweg 54, 9302 AD, Groningen
p.o.gerrits@med.rug.nl (06) 233 785 08
www.cvvoranjenassau.nl

- **Campo Health Center**

Hoendiep 221, 9745 EE, Groningen
info@campofit.nl (050) 553 00 70
www.campohealthcenter.nl

- **Judo Groningen**

Fossemaheerd 114, 9737 KJ, Groningen
info@judogroningen.nl (06) 410 466 99
www.judogroningen.nl

- **VV Helpman**

Strauslaan 35, 9722 KR, Groningen
vvhelppman@home.nl (050) 363 46 44
www.vvhelppman.nl

- **O.b.s. de Pendinghe**

Eikenlaan 288/7, 9741 EW, Groningen
ewijk.vanwim@pendinghe.nl (050) 577 20 57
www.pendinghe.nl

- **O.b.s. de Ploeg**

Zuiderweg 70/3, 9744 AP, Groningen
directie@obs-deploeg.nl (050) 537 52 38
www.obs-deploeg.nl

- **O.b.s. Het Karrepad**

Molukkenstraat 1, 9715 NR, Groningen
moluk@karrepad.nl (050) 577 42 36
www.karrepad.nl

- **O.b.s. De Beijumkorf**

Jaltaheerd 53, 9737 HC, Groningen
jannylageman@beijumkorf.nl (050) 541 83 50
www.beijumkorf.nl

- **Jenaplanschool Annie M.G. Schmidt**

Radiumstraat 2, 9743 SP, Groningen
info-radium@amgs-groningen.nl (050) 577 47 20
www.amgs-groningen.nl

Aantekeningen

Gemeente Groningen
Postbus 30026, 9700 RM Groningen
Telefoon : (050) 367 91 11
Internet : www.gemeente.groningen.nl

COLOFON

Eindredactie

Gemeente Groningen

Tekst

Brouwer + Meijerink, Groningen

Ontwerp en productie

VNR Communicatie, Groningen

Druk

Stadsdrukkerij Zodiac

